

వరపురుషులన్నదమ్ములు
 వరుడే దైవమ్ము తోడి పడుచులు వదినల్
 మరదండ్రు నత్తమామలు
 దరందబ్బియు తండ్రియనుచు తలవు కుమారీ!

భావము: అమ్మాయా! మగడు తప్ప పై మగ వారందరూనీ అన్నదమ్ములుగా ఎంచుకో! నీభర్త నీకు దేవుడనుకో!
 భర్త అక్కలూ, చెల్లిళ్లా నీ అక్క చెల్లిళ్లుగా తల్లుకో. నీ అత్తమామలను నీ తల్లిదండ్రులుగా భావించి సమయానికి
 తగినట్లు వారికి సంరక్షణ చేస్తూ ఉండు అని భావము.

నోరెత్తి మాటలాడకు
 మారాడకు కోపవడిన, మర్యాదలలో
 గోరంత తప్పి తిరుగకు
 మీరకమీ అత్త పనుల మెలగు కుమారీ!

భావము: బిగ్గరగా మాటలాడకు. అత్తగానీ, మామ గానీ దేనికైనా కోపించి ఏమైనా అంటే నువ్వు ఎదిరించి
 మాటల్లాడకు. మన్మహితులుతూండాలి. ఏ మాత్రం మర్యాదకి దెబ్బ తగిలేట్టు నడిచనానీకూ నీ పుట్టింటి వారికి
 అపకీర్తి తెచ్చిన దానవపుతావు. అత్త చెప్పిన పని వెంట వెంటనే చేస్తే ఆమెకు సంతోషం కలిగిస్తూ ఉండు.

పెనిమిటి వలదని చెప్పిన
 పనియొన్నణ చేయరాదు బావలకెదుటన్
 కనబడగరాదు, కోపము
 మనసున నిడుకొనక యొపుడు మనలు కుమారీ!

భావము: కుమారీ! భర్త వద్దన్న పని ఎప్పుడూ చెయ్యకూడదు. భావల ముందు నిల్చుని గానీ మాటాడడం లాంటి
 పనులు చెయ్యివద్దు. ఎవరేమన్నా మనసులో కోపానికి చోటివ్వకూడదు. కోపం పాపపు పనులు చేయిస్తుంది.
 శాంతంగా మసలుతూ ఉండాలి.

మగనికి అత్తకు మామకు తగేవ ఒనర్చుచోట
తప్పరిచర్యన్ మిగులనుతి పొందుచుండుట
మగువలకున్ పాడి తెలిసి మనలు కుమారీ!

భావము: కుమారీ! అత్తవారింట మగనికి, అత్తమామలకు తగిన సేవ చేస్తూ వారివల్ల మెప్పు పొందేలా మనలుకోవాలి. ఇది స్త్రీల ధర్మం.

జవములు గంగాయాత్రలు
తపములు నోములు దాన, ధర్మంబులు పు
ణ్య పురాణములు పతిభక్తికి
నువమింపను సాటిరాక, యుండు కుమారీ!

భావము: పతిభక్తికెట్టి జవ తప పురాణ స్నాన ధర్మములను సరికి రావు. అంటే పతి భక్తి ముందు ఎలాంటి జపాతపాలు సాటిరావు అని అర్థం.

ఇరుగు పొరుగింఢ్లకైనను
వరుండో కాక అత్తగారో, వదినయ్యు మామో
మఱందియ్యు సెలపీకుండగ్గ
తరుణి స్వతంత్రించి పోన దగదు కుమారీ!

భావము: నీ యత్తవారి తాలూకెవ్వరిని అడుగుకుండ నీవు స్వతంత్రించి పొరుగు ఇంటికైనను పోరాదు.

అమృకు రెం డబ్బుకు రెం
దిమృహిం దిట్టించు కూతు రెందుకు, ధర నా
ద్రిమృరి పుట్టకపోయిన
నిమృళమని యండ్రు జనులు, నిజము కుమారీ!

భావము: కుమారై చెడ్డపేరు దుర్వాడుక తెచ్చుకంటే నట్టిది పుట్టకపోయినను మేలేయని జనులనుకొందురు. గాన తలిదండ్రులకు కీర్తి తెచ్చి తాను మంచిపేరు తెచ్చికొనవలెను.

సుమతియును చంద్రమతియును
దమయంతియు జానకియును, ద్రౌపదియును బ
స్నములం బడి పతిభక్తిం
గ్రమమున నడవుటలుతలంపం గాదె కుమారీ!

భావము: సుమతీదేవి, దమయంతి, ద్రౌపది, సావిత్రిముదలగు పతిప్రత లెంతెంత కష్టాలకోర్చు పతిభక్తినెట్లు గడిపిరో యెంచుకొని నీవట్లు చేయుం ప్రయత్నింపుము.

వేకువజామున మేత్యాని
పైకి వెడలి వచ్చి ప్రాంచిఃపని దీర్ఘవెన్
లేకున్నఁదెల్లవారిన
లోకులు స్వాదురు సభలః కుమారీ!

భావము: తెల్లవారు జామున లేచిం పాచిపనులన్నయు జీపికొనక ప్రొద్దెక్కు లేచితివేని చూచినవారు, వినిన వారు నవ్వుటయే గాక వింతగా సభలలో గూడ ప్రజలు చెప్పుకుందురు.

కదుబుద్ధి గల్లి మెలంగినఁ
 బడతుక, పుట్టింటివారు, వదివేల వరా
 లిడుటకంటె గీర్తియగు ద
 మ్యుడి లేకుండినను నేర్చిః మెలఃగు కుమారీ!

భావము: పుట్టింటి నుండి చాల ధనము తెచ్చినను చెడు నడవడికతో నడచినచో యొవ్వరును మెచ్చరు. నీవు కానీ లేకున్నను మంచి గుణము గల్లి నడచినచో యెన్నో వేలిచ్చినదాని కన్న నీ తలిదంప్రులకు గౌరవమునిచ్చును. కావున జాగ్రత్తగా నడుచుకొనుము.

వాణియు శర్యాణియు హరి
 రాణియు వాక్యనను మైః నురంబున నుంటల్
 రాణిందిలకించి మదిలో
 బాణిగ్రాహియెడ నిల్చిః భక్తి కుమారీ!

భావము: సరస్వతి వాక్యనందును, పార్వతి శరీరమందు సగభాగమును, లక్ష్మి వక్షమందు ఉండి ఎప్పుడును బాయక సేవలు చేయుటెరిగి నీవును అట్టెబాయక సేవ చేయుచుండుము.

తలవాకిట నెల్లప్పుడు
 నిలువంగరాదెప్పుడెంతఃనిద్యురథైనన్
 మెలంకువ విడరాదు నుమీ
 తలనడచుచు విప్పికొనుట తగదు కుమారీ!

భావము: వీధి గుమ్మము వద్ద నిలుచుట, మెలకువ లేక గాఢ నిద్ర పోవుట, మార్గమందు తలతిప్పుట కూడనిపునులు.

విసువగు పని తగిలినయెడఁ
 గనరకు సేవకుల మిగులఁఁ: గాంతునితోడన
 రాసరాస పూనకు మాడకు
 మసత్యవచనంబు లెన్నుడైన కుమారీ!

భావము: ఏదైనా పని ఉన్నప్పుడు విసుగుకొనరాదు. నీ పరిచారికలను తీట్టుకుము. మగనితో కలహింపకుము. ఎనాండును అబధ్యము లాడకుము.

కొన్నాళ్ల సుఖము కష్టము
 కొన్నాళ్ల భుజింపకున్నఁ: గౌరగాదు సుమీ
 పున్నము దినముల వెన్నెల
 యెన్నుంగ సమాసలందు : నిరులు కుమారీ!

భావము: కొన్నాళ్ల వెన్నెల, కొన్నాళ్ల చీకటి యెట్లు స్వభావమో, అట్లే మనకు కష్టసుఖములు కావడి కుండలు వంటివి. గాక నీకు లేమి సంభవించినను కష్టముగా నెంచకొనక ఓపిక పట్టితివేని సుఖమొనగూడను.

సరుకులు బట్టలు వన్నెల
 కరువులు తేఁదగదు తెచ్చే; నేనినరకుల
 క్షుర దీర్ఘకొనన వెంటనే
 మరలింపకమున్నఁదప్పు;మాట కుమారీ!

భావము: బడాయికి ఎవరిషైనా నగలను, బట్టలను అరువు తేకూడదు. నీకు ఉన్నదొక ముక్కు పుల్లకంటే అరువు తెచ్చిన కాసుల పేరైనను గైరవము కాదు. ఒకవేళ అరువు తెచ్చినా కూడా డానిని వెంటనే ఇచ్చివేయకపోతే ఎన్నో కష్టాలు ఎదుర్కొపాల్సి వస్తుంది.

ధనవంతుడైన యప్పుడు
 పెనిమిటి చిత్రం బెఱింగి పెండ్లాము మెలం
 గును లేమి మెలంగ నేర్చిన
 వనితకు లోకమున వన్నె వచ్చుఁగుమారీ!

భావము: భర్త ధనవంతుడైనప్పుడు భార్య అణకువతో భర్త మనసు ఎరిగి ప్రవర్తించును. ఇది సహజము. కాని భర్త దరిద్రుడైననూ చులకన చేయక భర్త మనసునకు అణకవగా గృహిణి ప్రవర్తించ వలయును. అట్లు మెలగెడి గృహిణికి కీర్తి కలుగును.

తెచ్చిన తేకుండిన నీ
 కిచ్చిన నీకున్న మగని నెగ్గాడకుమీ!
 ఒచ్చెము నీపై తేలును
 రచ్చలకామాట లెక్కరవ్వ కుమారీ!

భావము: నీవు కావాలన్నది నీ భర్త తెచ్చినా తేకపోయినా నీవు అడిగినది ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా విసవిసలాడకు. ఏమీ అనకు! ఏమైనా అన్నావో లోకం తిట్టి దిగనాడుతుంది. అలాంటి తగపు తెచ్చుకోకు.

ఆటలఁబాటలలోనే
 మాటయు రాకుండండ్రి; మందిర మందున్
 బాటిల్లు కాపురములో
 వాటమెత్తింగి బాల తిరుగు; వలయు కుమారీ!

భావము: ఆటపొటలయందు పుట్టింటి వద్ద గానీ యత్తింటి వద్ద గానీ నిష్టారములు రాకుండా బహు జాగ్రత్తగా నడుచుకొనుము.